

Bemærkninger til lovforslaget.

Ved lov nr. 286 af 18. juni 1951 gennemførtes på grundlag af en betænkning afgivet af den ved kgl. resolution af 8. februar 1950 nedsatte straffelovskommission nye regler om fortabelse af rettigheder som følge af straf.

Det grundlæggende synspunkt i straffelovskommissionens betænkning er, at strafbart forhold af hensyn til den dømtes resocialisering efter straffens udståelse principielt ikke bør medføre tab af borgerlige rettigheder, men blot hjemle udelukkelse fra en rettighed, når der som følge af den begåede forbrydelse er grund til at befrygte en nærliggende fare for misbrug.

I overensstemmelse hermed bestemmer loven af 18. juni 1951, at straffedom i almindelighed ikke influerer på besiddelse af borgerlige rettigheder, dog at den, der er dømt for strafbart forhold, kan udelukkes fra at udøve virksomhed, som kræver en særlig offentlig autorisation eller godkendelse, såfremt det udviste forhold begrundet en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet. Samtidig er der givet bestemmelse om afskaffelse af en række vandelskrav på lovgivningens forskellige områder.

Der indeholdes ikke i loven af 18. juni 1951 bestemmelse om ændringer i tjenestemandsløven, men finansministeriet nedsatte — som forudsat ved lovens gennemførelse — ved skrivelse af 25. oktober 1951 et særligt udvalg, der fik til opgave at overveje, hvorvidt de ved den nævnte lov gennemførte nye regler om fortabelse af rettigheder som følge af straf måtte give anledning til revision af tjenestemandsløven, specielt dennes pensionsbestemmelser i §§ 60 og 61 m. fl. Endvidere blev det overdraget udvalget at fremkomme med en redegørelse om, hvorvidt det forslag med hensyn til eventuel revision af tjenestemandsløvens pensionsbestemmelser, som rettighedsloven måtte give udvalget anledning til at stille, naturligt måtte medføre konsekvenser for de ved den ekstraordinære tjenestemandsdømte tjenestemænd.

Udvalget, hvori finansministeriet, justitsministeriet, undervisningsministeriet, trafik- og statstjenestemændenes 3 cen-

tralorganisationer samt Danmarks lærerforening var repræsenteret, har under 21. maj 1952 afgivet betænkning.

I overensstemmelse med udvalgets indstilling falder det foreliggende lovforslag i to afsnit. I afsnit I er foreslået forskellige ændringer i tjenestemandsløvens ordinære pensionsbestemmelser; i afsnit II er — idet man forudsætter en udvidet adgang til genbeskæftigelse i det offentlige tjeneste — fremsat forslag om en ændret pensionsordning for de ved den ekstraordinære tjenestemandsdømte afskedigede tjenestemænd.

I.

Vedrørende bestemmelserne i afsnit I bemærkes følgende:

Til §§ 1 og 2.

I § 60 i tjenestemandsløven af 6. juni 1946 er som kriterium for afskedigelse med ubetinget fortabelse af pensionsret angivet, at det strafbare forhold gør tjenestemanden „uværdig til den for stillingen fornødne agtelse og tillid“. I lovens § 61 bestemmes, at det ved finanslov skal fastsættes, hvorvidt der skal ydes pension og i bekræftende fald af hvilken størrelse til en tjenestemand, der afskediges på grund af tjenesteforseelser eller misligheder, der, uden at medføre tab af pensionsretten i henhold til § 60, „svækker den for stillingen nødvendige agtelse og tillid“.

De pågældende paragraffer er således formuleret på tilsvarende måde som de tidligere gældende bestemmelser i andre love, der opstillede værdighedskrav som betingelse for udøvelse af en rettighed.

Da det synes naturligt, at de foran anførte grundlæggende synspunkter, som har fundet udtryk i rettighedsloven af 18. juni 1951, tillige finder anvendelse i tjenestemandsløvens pensionsbestemmelser, og da det i det hele bør tilstræbes, at der så vidt muligt er overensstemmelse mellem de almindelige regler om rettighedsfortabelse og de herhen hørende bestemmelser i tjenestemandsløven, foreslås tjenestemandsløvens § 60 ændret, således at pensionsret fortabes, hvis tjenestemanden afskediges, fordi han har gjort sig skyldig i strafbart forhold, „der